LA MUNTANYA, FEM-LA SEGURA

LES FITXES ANTERIORS D'AQUESTA CAMPANYA HAN VERSAT SOBRE LA PREPARACIÓ DE L'ACTIVITAT I L'ACTUACIÓ EN CAS D'ACCIDENT I EN EL DESCENS DE BARRANCS. AQUÍ DEFINIM ELS CONCEPTES BÀSICS DE LA SEGURETAT EN LES ACTIVITATS DE MUNTANYA.

La formació, eina de prevenció i seguretat.
FOTO / MANEL PASCUAL

1	SEGURETAT	Definim conceptes com l'accident, el perill, el risc, la vulnerabilitat i l'exposició.
2	GESTIÓ DE RISCOS	Accions per definir els perills i minimitzar els riscos que hem decidit assumir.
3	PREVENCIÓ	Actuacions per reduir els accidents de muntanya.
4	PRINCIPIS BÀSICS DE SEGURETAT	Pensa, planifica, equipa't, forma't, avalua.

agrupació

RACC

En cas d'accident: 112 emergencies
Protecció
Avís
Socors

FEEC Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Federació Catalana d'Alpinisme i Escalada

Federats, en cas d'accident truqueu al número de telèfon **900 120 180.**

SEGURETAT

- La **seguretat** és l'estat de protecció contra perills potencials. Inclou tant la sensació personal d'estar sa i estalvi com les mesures adoptades per fer front a riscos i amenaces. La valoració es fa per mitjà de criteris científics, mèdics, culturals, econòmics i també emocionals.
- **Accident**: segons la International Commission for Alpine Rescue (ICAR), l'accident és l'acció de la qual en resulta lesió o dany. Succeeix de manera involuntària i es produeix en un medi difícil, hostil i aïllat a la muntanya.
- **Incident**: esdeveniment fortuït sense dany, ni físic ni material.
- **Perill**: factor que pot produir un dany o mal. Els perills es classifiquen en objectius i subjectius, i es poden presentar per separat o interrelacionats entre ells.
  - Perill objectiu o natural: és extern a la persona i procedeix de fenòmens de la natura sense intervenció humana. Hi ha factors meteorològics (vent, tempesta, pluja, neu, allaus, sol, calor, boira, llamps) i geològics (caiguda de pedres, terratrèmol).
  - Perill subjectiu o tecnològic: és resultat de la intervenció humana. Hi ha perills causats per accions directes com l'error en la ruta, la falta de preparació física o tècnica, el fet de no beure aigua o portar un equipament inadequat; i perills produïts per accions indirectes a l'hora de valorar la previsió meteorològica, l'estat del material o els horaris del recorregut.
- **Risc**: probabilitat que es desencadeni un perill que pugui produir un dany. Tota activitat implica un risc i no existeix el risc nul o zero.
- **Vulnerabilitat**: capacitat de rebre un dany. Es concreta com a sensació (factor humà) on s'interrelacionen la percepció del risc (estímuls, sentits) i la consciència del perill (coneixement de la situació de perill).
- **Exposició**: presència, en temps o proximitat, a l'acció d'un perill.

RISC = PERILL x VULNERABILITAT x EXPOSICIÓ

GESTIÓ DE RISCOS

- **Valoració dels perills:** identificació d'on i com es troben.
- **Avaluació dels riscos:** probabilitat que es manifestin.
- **Avaluació del nivell de seguretat:** analitzar què és més o menys segur, de forma conscient i subjectiva.
- **Acceptació dels riscos:** decidir quins riscos s'està disposat a assumir.
- **Minimització dels riscos:** conjunt d'accions i mesures per reduir el risc que s'ha decidit assumir.

PREVENCIÓ

- La prevenció és una actitud per evitar o reduir la probabilitat de patir un accident, minimitzant els riscos. Es basa en l'estudi de les causes dels accidents i es concreta en accions.
- Per analitzar un accident o un incident és important interpretar-lo com a resultat d'una cadena de successos on alguna cosa ha funcionat malament. Podem parlar de causes directes (els elements decisius) i de causes indirectes (elements que contribueixen al succés).
- Els principis bàsics de la prevenció són l'anticipació i el principi de duplicitat. En l'àmbit de l'anticipació és fonamental la formació!

PRINCIPIS BÀSICS DE SEGURETAT

- Com a conclusió, recordem els principis bàsics de seguretat, ja coneguts i desenvolupats en anteriors fitxes de la campanya "La muntanya, fem-la segura". Es basen en el procés següent:

PENSA → PLANIFICA → EQUIPA'T → FORMA'T → AVALUA

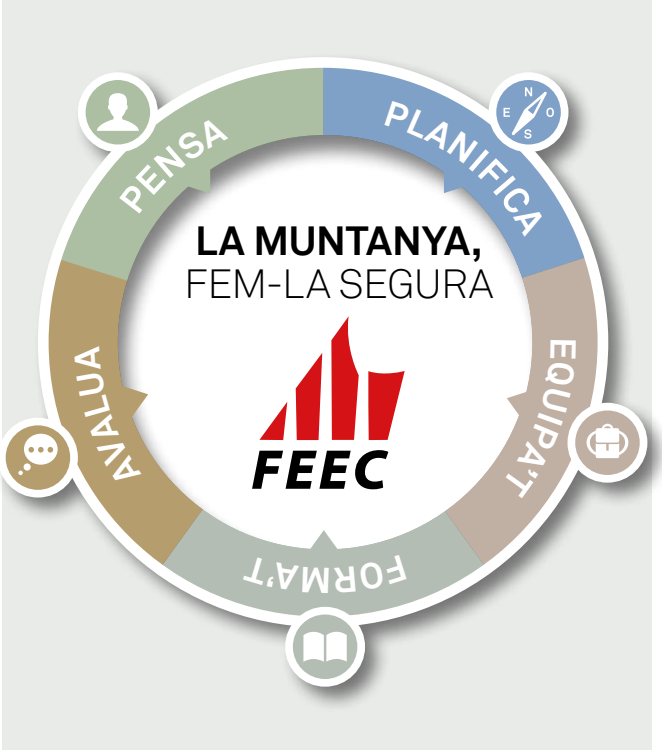

Pots consultar la informació del Comitè de Seguretat de la FEEC a ***www.feec.cat***.
També hi trobaràs la llista dels cursos i activitats de formació de les entitats de la Federació.